

Otcovská odpovědnost...

Většina mužů se na svou tátovskou roli těší. Přesto je to často právě otec, kdo dítě opouští zejména, narodí-li se zdravotně postižené.

Text: Jeroným Klimeš

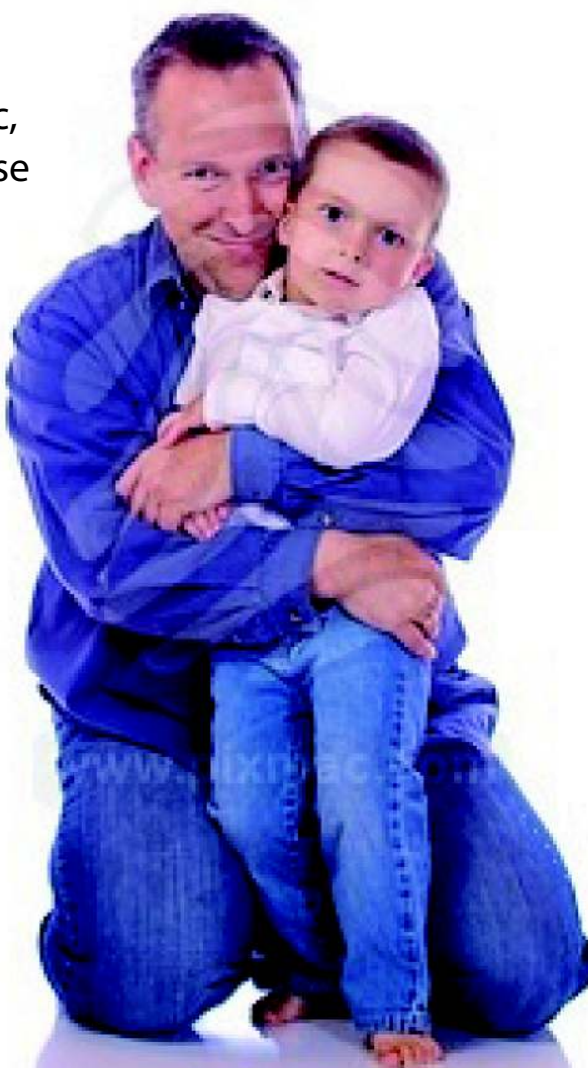
PhDr. Mgr. Jeroným Klimeš, Ph.D.,
psycholog, Praha

Když Karl Linné tvořil svou klasifikaci organismů, ironicky dal člověku druhové jméno rozumný. Aby svůj, podle svého názoru, dobrý vtíp ještě podtrhl, tak ho tam dal hned dvakrát: Homo sapiens sapiens. Bohužel, nemýlil se. Opravdu rozumnost, zdá se, obchází náš druh širokým obloukem. Posuďte sami. Řeklo by se, že když už člověk jednou souloží, tak by měl zdravým selským rozumem předpokládat, že bude mít nejen příjemný orgasmus, ale že též může počít dítě, nebo dokonce postižené dítě, nebo taky může chytit pohlavně přenosnou

chorobu, o rakovině, papilomavirech a následcích případné nevěry raději ani nemluvě.

Chci tě, nebo ne?

Protože takto rozumně lidi neuvažují, musejí se rozhodovat dvakrát. To se týká především mužů. Již v antice byla praxe, že když žena porodila dítě, tak se na něj muž došel podívat. Když se mu dítě zalíbilo a vzal jej do náruče, prohlásil se tím za právoplatného otce toho dítěte. Když jej do náruče nevezal a odvrátil se od něho, bylo dítě dáno do jiné rodiny na vychování, aby z něho byl otrok. Toto dvojí rozhodnutí – pro soulož a pro dítě – vidí

me i u dnešních mužů zejména, pokud se jedná o dítě postižené. V těchto případech se musí muž ještě jednou rozhodnout, jestli vlastně chce být otcem takovému dí

těti. Tady je vidět, jak je osud krutý: „Narodil jsi se jako postižený? Tak to dostaneš ještě bonus, abys toho neměl málo – rodiče tě zavrhnou.“ Na okraj ještě krutější jsou

Postižené dítě si nikdo neplánuje, přesto by měl být s to se své rodičovské role ujmout se ctí.

drogy: „Měls krutý osud? Rodiče tě zavrhlí? Tím větší budeš mít náchylnost k drogám, tím spíš ti zničí život.

Zkrat v chování

Postižené dítě pro všechny zúčastněné strany znamená změnu životního plánu. Prakticky nikdo si nezabudovává do svých očekávání eventuality, že se mu může narodit Down, a co by pak dělal. Proto, když se tak stane, lidé se rozhodují zkratovitě podle toho, jaké mají obecně k postiženým postoje a zkušenosti s nimi. Čím menší tyto zkušenosti jsou, tím větší děs je naplní. Tento děs navíc bývá zcela mylný. Například lidé se více bojí slepoty než hluchoty, ale přesto je to hluchota, co devastuje lidskou osobnost mnohem více než slepota. Podobně populární IQ vůbec není tak důležité, jak si lidé myslí. Mnohem důležitější pro spokojený život je přítulnost a bezkonfliktnost dítěte, kterou žádnými testy běžně neměříme. V tom mají výhodu děti s Downovým syndromem, protože ti představují ty dobromyslné citově přítulné čtveráky, které každá žena miluje. U nich je problém jako u každého malého dítěte – totiž, že péče o ně je vyčerpávající a rodiče potřebují občas oddechnout.

Znásilnění osudem

Každé postižené dítě představuje pro rodiče výlet

za hranice všedních dnů. Musejí se naučit, co dané postižení představuje. To bývá velmi přínosná zkušenost, ale přesto je o nedobrovolný výlet, kde mnohému rodiči vadí, že mu tento život byl vnucen, i když se o to nikoho neprosil. Tento pocit znásilnění osudem mívají především muži, protože ti si obecně zakládají na pocitu svobody a větší volnosti v rodině.

Šok a pochopení

Nejlepším očkovaním proti zkratovitým reakcím okolo narození postiženého dítěte je osobní zkušenost s prací s těmito lidmi. Podobně jako nejlepším očkovaním proti strachu ze stárí je právě bohatý styk se starými lidmi. Nejlepší je, když tuto zkušenost s postiženými získáte dlouho před narozením vlastního dítěte.

Kdysi jsem coby student (hlavně proto, abych se zdokonalil v němčině) opakovaně jel s Pasovskou charitou dělat vychovatele s mentálně zaostalými dětmi, jejichž rodiče si potřebovali trochu oddechnout a jeli na dovolenou. Vzpomínám si na první dojem – šok. Postupně přišlo pochopení. Šokem a následným pochopením roztomilosti těchto dětí musí projít každý, komu se narodí postižené dítě. Je důležité se nebát černoty postižení. Protože ta se rozplyne jako pára v tom okamžiku, kdy do ní beze strachu vstoupíme. →

1/2 v
95x255